

VEDTAK I SAK 2014/15

Klager: Fellesforum for Heistad, Brattås og Skjelsvik
Hvalenvn. 68
3943 Porsgrunn

Innklaget: Norcem AS
Setreveien 2
Postboks 38
3991 Brevik

NOAH AS
Postboks 317
3081 Holmestrand

Saken gjelder

Krav om innsyn i intensjonsavtale mellom Norcem AS og NOAH AS om utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av uorganisk farlig avfall i Brevik.

Sakens bakgrunn

Forslag til planprogram for utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av farlig avfall i Brevik ble lagt ut på offentlig høring den 28. mai 2014 av Norcem AS og NOAH AS i samarbeid med Porsgrunn kommune. Forslaget innebærer etterbruk av Dalen gruve til etablering av et behandlingsanlegg og deponi for farlig uorganisk avfall. I dag behandles og deponeres uorganisk farlig avfall på Langøya i Re kommune, som driftes av NOAH. Tilgjengelig kapasitet for uorganisk farlig avfall på Langøya vil holde til ca. 2022, og det er derfor behov for å etablere et nytt deponi for uorganisk farlig avfall innen den tid. Revidert planprogram for prosjektet ble lagt fram 16. desember 2014.¹ Porsgrunn bystyre vedtok 5. mars 2015 å ikke gå videre med det foreslåtte planprogrammet og igangsette konsekvensutredning på bakgrunn av planprogrammet. Klima- og miljødepartementet ga i juni 2015 Miljødirektoratet oppdrag om å utrede ulike lokaliseringer for et nasjonalt anlegg for mottak av farlig avfall.

Som en del av forarbeidet til planprosessen inngikk Norcem og NOAH i 2013 en intensjonsavtale om prosjektet. Avtalen omhandler formål, tidsbegrensning, omtale av en pilot-test og kostnadsfordeling knyttet til planene.

---

¹Se: <http://www.norcem.no/no/konsekvensutredning>

Saksgang

Fellesforum for Heistad, Brattås og Skjelsvik (heretter: Fellesforumet eller klager) henvendte seg i brev av 25. september 2014 til Norcem AS og ba om innsyn i en intensjonsavtale mellom Norcem AS og NOAH AS om utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av uorganisk farlig avfall i Brevik, omtalt i forslag til områdereguleringsplan «Endret råvareforsyning til Norcem Brevik med etterbruk av Dalen gruve til avfallsbehandlingsanlegg og deponi» av 28.5.2014.

Norcem avslo kravet i epost av 26. november 2014, med henvisning til at «dette er en forretningsavtale, som prinsipielt ikke gjøres offentlig».

I brev av 19. desember 2014 påklaget Fellesforumet avslaget til Klagenemnda for miljøinformasjon.

Sekretariatet oversendte klagen til Norcem v/ Jorunn Gundersen i epost av 12. januar 2015, etter å ha fått bekreftet at Norcems avslag på innsynskravet ble gjort på vegne av begge virksomhetene, og at Norcem fulgte saken videre på virksomhetenes vegne. Norcem ga i brev av 2. februar 2015 tilsvaret til klagen. Klager kommenterte dette tilsvaret i brev av 10. mars 2015.

Sekretariatet ba i epost av 17. april 2015 og 29. mai 2015 om flere opplysninger om hvorfor virksomhetene mener intensjonsavtalen kan unntas fra innsyn etter miljøinformasjonsloven. Norcem innga på denne bakgrunn ytterligere kommentarer i saken i brev av 18. mai 2015 og 9. juni 2015.

Klagers anførsler

Klager anfører at intensjonsavtalen mellom Norcem og NOAH om utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av uorganisk farlig avfall i Brevik er miljøinformasjon i henhold til mil. § 12 bokstav a, jf. § 2. Klager viser til at både flyveaske og organisk farlig avfall kan medføre helseskadelig forurensing. Klager anfører at forurensningsmyndighetene har registrert en rekke til dels alvorlige avvik fra konsesjonsvilkårene for utslipp ved Norcem Brevik, inkludert avvik ved et nåværende mindre avfallsdeponi i gruvene, og uttrykker bekymring for risikoen for alvorlig forurensing fra det planlagte anlegget. Klager påpeker at anlegget etter planen vil lokaliseres 200-500 meter fra nærmeste boligbebyggelse. Klager viser til tidligere forurensningshendelser fra virksomhetene, og mener distriktet og bomiljøene har krav på åpent dokumentinnsyn i alle sider av saken.

Klager mener at saken fortsatt er aktuell uavhengig av at bystyret i Porsgrunn den 5. mars 2015 vedtok å ikke videreføre planprosessen, ettersom prosessen vedr. endret råvareforsyning til Norcem «går videre», og at Porsgrunn bystyre har etterspurt en nasjonal plan for slutthåndtering av farlig avfall, slik at det ikke er avklart om Brevik vil bli utelukket som lokalisering.

Innklagdes anførsler

Norcem og NOAH anfører at intensjonsavtalen ikke inneholder miljøinformasjon som definert i mil. § 2, ettersom den er en ren forretningsavtale mellom Norcem og NOAH. De påpeker at intensjonsavtalen er på 4 sider og beskriver første fase i et samarbeid samt en

pilottest, og mener at formålet og omfanget av avtalen i seg selv tilsier at den ikke inneholder miljøinformasjon. Innklagde redegjør slik for innholdet i avtalen, i brev av 9. juni 2015:

Avtalens introduksjon og paragraf 1 er kun en oppstilling av bakgrunnen og fakta knyttet til selskapene og er ikke miljørelevant, men heller ikke konfidensiell isolert sett.

Paragraf 2 som omhandler plikt til videreføring av samarbeidet er ikke miljørelevant, og kan anses å være konfidensiell.

Paragraf 3 er en beskrivelse av varighet og eksklusivitet. Denne er ikke miljørelevant, og betraktes som konfidensiell fordi det anses at konkurrenter har interesse av varighet av avtalen og beskrivelsen av eksklusivitet.

Paragraf 4 omhandler etablering av en styringskomite og er ikke miljørelevant, men heller ikke konfidensiell isolert sett.

Paragraf 4.2. omhandler pilot testen. Dette er miljørelevant og ikke konfidensielt, denne omhandles i eget kapittel under,

Paragraf 5 omhandler fremtidige forhandlinger og hva dette skal omfatte. Dette er ikke miljørelevant og anses konfidensielt.

Paragraf 6 omhandler konfidensialitet og er ikke miljørelevant, og er å anse som konfidensiell i seg selv fordi den forteller om hvordan vi ønsker å beskytte oss.

Når det gjelder pilottesten, skriver innklagde at denne nevnes i punkt 4.2 i avtalen, men at det ikke gis noen spesifikk miljøinformasjon om denne. Innklagde anser imidlertid informasjon om testen i seg selv som miljøinformasjon, og anfører at denne er grundig opplyst om i annen offentlig tilgjengelig dokumentasjon, inkludert en offentlig høring. Prosjektet om utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av uorganisk farlig avfall i Brevik er etter innklagdes vurdering svært godt offentlig opplyst gjennom planprosessen, både på kommunens og virksomhetenes hjemmesider og i media. Innklagde viser også til at det har vært holdt en rekke informasjonsmøter med ulike interessentgrupper.

Dersom nemnda skulle komme til at intensjonsavtalen inneholder miljøinformasjon, anfører Norcem og NOAH at flere av opplysningene i avtalen kan unntas fra innsyn som konkurransesensitive etter mil. § 17 første ledd bokstav c. Innklagde skriver at de har grunn til å tro at konkurrerende virksomheter har stor interesse i å se avtalen, og at de har registrert en rekke henvendelser fra selskaper som prøver å komme i NOAHs posisjon i Brevik. De skriver om dette at:

NOAH har gjennom 20 år utviklet et konsept for å behandle farlig avfall i deponi for farlig avfall (prosessen) i gamle steinbrudd på Langøya (utformingen av deponiet). Verken teknologien eller konseptet er patentbeskyttet. Etter noen år med dårlige økonomiske resultater har NOAH lyktes i å levere gode økonomiske tall. Følgelig er det mange konkurrerende selskaper i inn og utland som anstrenger seg for å komme i posisjon med tilsvarende virksomhet.

Innklagde skriver at håndtering stabilisering, gjenvinning og deponering av farlig uorganisk avfall er en kommersiell virksomhet med et relativt lite marked, med relativt få aktører, og at det derfor er viktig å hemmeligholde løsninger for å ivareta konkurranseevne og lønnsomhet. Videre uttaler de at «det er viktig å understreke at for en konkurrent vil tilgang til avtalen ha

verdi både for det som står i avtalen, men også det som ikke står. Det vil blant annet være interesse for å se hva som er betalt for å komme i en eksklusiv posisjon med Norcem.

Nemndas vurdering

Er informasjonen i intensjonsavtalen mellom Norcem og NOAH «miljøinformasjon» som kan medføre en «ikke ubetydelig påvirkning på miljøet», jf. miljøinformasjonsloven § 16?

Det følger av mil. § 16 første ledd at «miljøinformasjon (...) om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet» er utleveringspliktig.

Det første nemnda må ta stilling til er om opplysningene i intensjonsavtalen er å regne som «miljøinformasjon».

Begrepet miljøinformasjon er definert i miljøinformasjonsloven § 2. Det følger av mil. § 2 første ledd bokstav b at faktiske opplysninger og vurderinger om faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet, herunder «planlagte og iverksatte tiltak eller aktiviteter i miljøet» og «administrative avgjørelser og tiltak, herunder enkeltavgjørelser, avtaler, regelverk, planer, strategier og programmer, samt tilhørende analyser, beregninger og forutsetninger» regnes som miljøinformasjon. Med miljøet forstås det ytre miljø inkludert kulturminner og kulturmiljø.

Spørsmålet nemnda må ta stilling til er om intensjonsavtalen mellom Norcem og NOAH inneholder opplysninger om *faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet*. Nemnda har fått oversendt avtalen fra Norcem og NOAH for å kunne foreta denne vurderingen. Dokumentet er en intensjonsavtale på 4 sider mellom Norcem og NOAH som beskriver første fase i et samarbeid mellom de to virksomhetene. Avtalen inneholder en introduksjon som gir noen bakgrunnsopplysninger om de to selskapene, og fastlegger formålet med intensjonsavtalen. Videre omhandler avtalen plikt til videreføring av samarbeidet, bestemmelser om varighet og eksklusivitet, fastsettelse av en styringskomité, bestemmelser om fremtidige forhandlinger, partenes konfidensialitet, og jurisdiksjon for tvisteløsning. Det slås i avtalen også fast at det skal gjennomføres en pilottest for prosjektet.

Nemnda mener opplysningene i intensjonsavtalen mellom Norcem og NOAH som redegjort for over ikke inneholder opplysninger om faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet, foruten det faktum at virksomhetene har inngått et samarbeid om mulig utvikling av nytt anlegg for mottak og behandling av uorganisk farlig avfall i Brevik, samt at partene skal gjennomføre en pilottest for prosjektet. Førstnevnte opplysning er miljøinformasjon som er allment kjent. Når det gjelder pilottesten, som innebar et tidsavgrenset forsøk med lagring av avfallsgips fra NOAH Langøya i Norcems gruve i Brevik, er informasjon om gjennomføring av og resultater fra denne allerede offentlig tilgjengelig på Norcems hjemmesider, se:

<http://www.norcem.no/no/testdeponeringen>. Det følger av mil. § 18 andre ledd at den som mottar krav om miljøinformasjon kan henvise til allment tilgjengelig offentlig informasjon der forespørselen kan besvares fyllestgjørende på denne måten. Nemnda mener det som står om pilottesten i intensjonsavtalen er informasjon som allerede er tilgjengeliggjort for klager.

Resten av avtalen regulerer det forretningsmessige samarbeidet mellom partene i den første fasen av prosjektet. Disse opplysningene er etter nemndas vurdering ikke opplysninger om faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet.

Nemnda har på denne bakgrunn kommet til at Norcem og NOAH ikke er forpliktet til å gi innsyn i intensjonsavtalen etter mil. § 16 første ledd. Nemnda trenger dermed ikke ta stilling til om avtalen inneholder konkurransesensitiv informasjon i henhold til mil. § 17 første ledd bokstav c.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og partene har ikke klagerett.

Tvist om plikter og rettigheter etter mil. kapittel 4 kan bringes inn for domstolene ved søksmål.

Partene i søksmålet vil være den som har fremsatt det omtvistede kravet og den virksomheten kravet retter seg mot, jf. forskrift 14. desember 2003 nr. 1572 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

Oslo, 7. september 2015

Hans Petter Graver

Andreas Pihlstrøm

Torggrim Fjellstad

Ina Lindahl Nyrud

Espen Heggedal